

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola Úpice, Palackého 793

Palackého 793, 542 32 Úpice - Lány

Identifikátor školy: 600 102 386

Zřizovatel: Město Úpice, Pod Městem 624, 542 32 Úpice

Školský úřad Trutnov, Horská 5, 541 01 Trutnov

Termín konání inspekce: 15. - 17. 2., 21. 2. 2000

Čj.	095 94/00-2004
Signatura	oi5ct103

Základní škola Úpice, Palackého 793 je úplná základní škola s 297 žáky v 17 třídách. Je umístěna v klidném prostředí nedaleko centra města. Součástí školy je odloučené pracoviště v okrajové části města Radči, kde je umístěna jedna třída s třemi odděleními prvního stupně.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

K posouzení kvality vzdělávání se uskutečnily hospitace v předmětech matematika, a zeměpis.

Matematika

Hodinová dotace odpovídá učebnímu plánu Základní škola. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami.

Předmět je ve všech ročnících druhého stupně vyučován učiteli s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, většinou s mnohaletou praxí.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, které svojí velikostí, osvětlením a vybavením žákovským nábytkem (ve většině učeben byly nové žákovské stolky) odpovídají danému účelu.

Vybavení kabinetu matematiky je srovnatelné s jinými školami stejné velikosti a typu.

K dispozici jsou modely geometrických těles, sbírky úloh, kalkulátory, vzorky učebnic různých nakladatelství, ale také některé pomůcky ze 70. a 80. let, dnes nepoužívané, protože byly určeny pro jiný vzdělávací program.

Formy a metody výuky byly charakteristické pro výuku matematiky - převaha samostatné práce, velké množství vyřešených úloh často s náměty z praxe, opakování starších pojmů, rozvíjení matematických představ, paměti logického úsudku a práce s učebnicí. Učitelé dbali na názornost výuky a dodržovali i ostatní didaktické zásady. Zaujímalí k žákům přátelské, někdy až familiární postoje, což ale nemělo negativní vliv na jejich kázeň. Frekvence hodnocení je dostatečná.

Didaktická technika nebyla použita.

Výuka byla vedena věcně a odborně správně.

Ke kontrole byly předloženy čtvrtletní kontrolní práce žáků všech ročníků. Jejich obsah i rozsah byl v souladu s osnovami, obtížnost je přiměřená, grafická úroveň nízká. Také ostatní grafické práce žáků nemají dobrou úroveň. Z kontroly sešitů vyplývá, že požadavky učitelů jsou nejednotné a grafickému projevu žáků není věnována potřebná pozornost.

Přes uvedené nedostatky v úrovni grafických prací je vzhledem ke kvalitnímu průběhu vyučovacích hodin výuka matematiky hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis

Hodinová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s osnovami. Personální zajištění výuky zeměpisu je dobré. 80% hodin vyučuje učitelka odborně i pedagogicky způsobilá, která se ale v minulosti výukou tohoto předmětu nezabývala a její praxe je v tomto směru velmi malá. Zbývajících 20% hodin vyučuje učitelka bez odborné způsobilosti.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, které svojí velikostí, osvětlením i vybavením žákovským nábytkem odpovídají psychohygienickým zásadám.

Kabinet zeměpisu je vybaven pomůckami, pocházejícími převážně ze 70. a 80. let. Nástěnných map je dostatek, rozsáhlé soubory diapozitivů jsou však již většinou obsahově zastaralé. Vybavení učebnicemi a atlasy je vyhovující. Kabinet je postupně doplňován odbornou literaturou encyklopedického charakteru a videokazetami.

Sledované hodiny zeměpisu byly poznamenány řadou rozporů. Na jedné straně byly použity rozmanité metody samostatné a skupinové práce žáků s učebnicí, atlasem, tabulkami a jiné aktivizující formy. Většinou však nebylo využito možností, které vyučování zeměpisu nabízí, dokonce se vyskytovaly i nedostatky z hlediska obecné metodiky. Způsob výuky často nebyl přiměřený věku žáků. Podceněna byla práce s atlasem jako základní pomůckou. Nebylo dostatečně využito schopností a zkušeností žáků, kteří nebyli vedeni k samostatnému souvislejšímu projevu. Výuka nebyla zpestřena dostatečným množstvím názorného materiálu, jehož použití je pro tento předmět charakteristické. Žákům byly kladeny otázky, které nesměřovaly k pochopení a aplikaci učiva.

Výuka byla vedena věcně správně. Didaktická technika nebyla použita.

Pouze v jednom případě byla využita vhodná motivace, vycházející ze zkušeností žáků. Při zkoušení nebylo většinou žákům hodnocení zdůvodněno. Frekvence hodnocení je vyhovující.

Zápisy do sešitů byly nepřiměřeně obsáhlé. Kvalita písemného projevu a úprava sešitů je velmi dobrá.

Přes zjištěné dílčí nedostatky je výuka zeměpisu dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je posuzována ze sledování výuky výše uvedených dvou předmětů.

S přihlédnutím ke všem hodnoceným hlediskům je vzdělávání hodnoceno jako velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

K rozhodnutí vyučovat podle učebního programu Základní škola bez jakékoli specializace došlo po dohodě celého pedagogického sboru v roce 1996. Toto koncepční rozhodnutí bylo přijato i rodičovskou veřejností, která má ve městě možnost volby mezi dvěma úplnými základními školami.

Zásadním materiálem, kterým se řídí práce školy v tomto školním roce, je Plán práce na školní rok 1999/2000, který byl schválen pedagogickou radou dne 31. srpna 1999. Vychází z rozboru výsledků minulého školního roku. Hlavní úkoly jsou rozpracovány v pěti oddílech: rozumová výchova, mravní výchova, pracovní výchova, estetická výchova a tělesná výchova. V každém oddílu jsou jednotlivé úkoly termínovány a je uvedena jmenovitě odpovědnost pracovníků. Dále jsou v plánu úkoly pro třídní učitele v souvislosti s integrovanými žáky s poruchami učení a chování. Závěr obsahuje plány pedagogických rad, organizační zajištění školního roku a správcovství sbírek pomůcek pro jednotlivé předměty.

Na tento rámcový roční plán navazují měsíční plány s konkrétními akcemi v jednotlivých dnech a určením odpovědných pracovníků. Měsíční plány jsou vyvěšeny ve sborovně a na pedagogických radách jsou pravidelně vyhodnocovány.

Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2.

V evidenci Pedagogicko psychologické poradny Trutnov je 28 žáků s poruchami učení. Jejich rodiče jsou seznámeni s možností slovního hodnocení, které se v tomto školním roce u několika žáků uplatňuje.

Jako nepovinné se vyučují domácí nauky a pohybové hry. Z volitelných předmětů dávají žáci největší přednost seminářům a praktikám z přírodopisu, technickému kreslení, domácnosti, informatice a zdravotní tělesné výchově.

Dalšími nadstandardními nabídkami jsou zájmové útvary: zdravotní (2 oddělení) a míčové hry.

Plánování je velmi dobré.

Organizování

Vzhledem k velikosti školy je ustanovena jedna zástupkyně ředitele.

Součástí řídicího systému je 5 předmětových komisí a 2 metodická sdružení na 1. stupni.

V jejich ročních plánech jsou kromě konkrétních akcí (obvykle soutěží) i návrhy a požadavky na zlepšení materiálního vybavení učeben a kabinetů, dokoupení pomůcek a pod.

Organizace vyučování neodpovídá zcela požadavkům vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb., ve znění pozdějších úprav, jelikož po 4. vyučovací hodině je přestávka pouze pětiminutová, ale má být nejméně desetiminutová.

Informace uvnitř školy jsou předávány převážně osobním kontaktem, což je vyhovující způsob vzhledem k velikosti školy. Další formou je informační tabule ve sborovně.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými právními předpisy. Požadované dokumenty byly včas předloženy ke kontrole. Bylo však zjištěno používání neplatného kulatého razítka.

Informace rodičům se předávají dvakrát ročně na třídních schůzkách a dvakrát ročně se konají konzultační dny. Na prvním stupni jsou na přání rodičů třídní schůzky čtyřikrát ročně. Při škole byla založena Rada rodičů, jejíž činností je pouze kontrola vybírání a užití dobrovolných příspěvků.

Výroční zpráva za školní rok 1998/99 je po formální stránce zpracována podle požadavků zákona ČNR č. 564/1993, ve znění zákona č. 139/1995 Sb. Její obsah poskytuje dostatek informací. Celá zpráva je formou sebehodnocení a může být dobrým východiskem pro plánování dalších let. Všechny části podrobně popisují skutečný stav školy a nejsou v rozporu se zjištěním inspekce.

Škola se prezentuje na veřejnosti především kulturními pásmy, která jsou předváděna obyvatelům domu s pečovatelskou službou, pod městským vánočním stromem, při vítání občánků a dalších příležitostech. Zprávy a aktuální informace jsou zveřejňovány ve vývěsní skříňce Městského úřadu a v místním a regionálním tisku.

Organizování je dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Základním nástrojem operativního řízení je měsíční plán práce doplněný podle naléhavosti

operativními poradami vedení s přizvanými pracovníky, jichž se daná problematika bezprostředně dotýká. Problémové situace se řeší na základě konsensu.

Ředitel školy používá demokratického způsobu řízení s důrazem na důvěru a osobní odpovědnost všech pracovníků.

Kritéria hodnocení jsou stanovena ve vnitřním mzdovém předpisu. V popředí hodnotící stupnice figuruje účast na olympiádách a ostatních soutěžích žáků. Učitelé byli s těmito kritérii seznámeni na pedagogické radě. Vzhledem k finanční situaci v mzdové oblasti je základní odměnou pochvala a morální ocenění nadstandardních aktivit učitelů, dále osobní ohodnocení a mimořádná odměna.

Každý měsíc se koná hodnotící porada, na které se sestavuje plán na příští měsíc.

Při klasifikačních poradách vedoucí předmětových komisí hodnotí uplynulou období.

Odbornost učitelů je dobře využita na prvním stupni, kde je 95,7% hodin vyučováno odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami. Na druhém stupni se nedaří zajistit plně kvalifikované učitele pro výuku cizích jazyků, dějepisu, občanské nauky, rodinné výchovy a částečně českého jazyka. Soustavné další vzdělávání probíhá trvale u učitelů německého jazyka. Ostatní učitelé se zúčastňují vybraných akcí pořádaných Školskou agenturou Trutnov. Pokud jsou vzdělávací akce v době vyučování, působí to nemalé problémy v chodu školy, jelikož při dané velikosti školy nejsou v takových případech k dispozici učitelé pro zastupování.

Vedení a motivování pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je rozdělena rovnoměrně mezi ředitele školy, který má na starosti především druhý stupeň, a jeho zástupkyni, která má na starosti první stupeň.

Hospitační činnost je sporadická, zaměřená především na začínající učitele. Hospitační záznamy vymezují zásadní klady a nedostatky, jsou s učiteli diskutovány a jimi podepsány.

Třídní knihy a ostatní pedagogická dokumentace jsou kontrolovány nepravidelně. Katalogové listy jsou předkládány ke kontrole dvakrát ročně při klasifikačních poradách.

Vedení školy nezadává žákům žádné kontrolní testy, které by ověřovaly kvalitu výstupů z jednotlivých ročníků nebo stupňů školy. Za dostatečnou informaci považuje úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy a učiliště, zprávy o jejich výsledcích v prvním ročníku těchto škol a výsledky žáků v soutěžích.

Hospodaření školy je pod průběžným dohledem zřizovatele a školského úřadu. Záznamy o kontrolách neuvádějí žádné závady.

Kontrolní mechanismy jsou velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Přes dílčí nedostatky, které byly v průběhu inspekce odstraněny, je řízení velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

K zjištění názorů rodičů na činnost školy bylo rozdáno 40 dotazníků. Vráceno bylo 38 a vyplývají z nich skutečnosti zachycené v následující tabulce:

	spokojen, spíše spokojen	nespokojen, spíše nespokojen
nabídka nepovinných předmětů a zájmových kroužků	39 %	9 %
materiální vybavení školy	70 %	6 %
prostor pro rozvoj dítěte (zájmová činnost a pod.)	76 %	0 %
informovanost o výsledcích dítěte	89 %	3 %

Z dalších velmi různorodých volných sdělení se vícekrát vyskytly pozitivní ohlasy na množství sportovních a jiných soutěží, zařízení počítačové učebny a modernizaci školy. Kritické připomínky byly vzneseny k vysokému počtu žáků v některých třídách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol,
- výroční zpráva školy za školní rok 1998/99,
- plán práce školy na školní rok 1998/99,
- rozvrh hodin,
- povinná dokumentace školy podle zákona č. 29/1984 Sb. ve znění pozdějších úprav a podle § 14, odst. 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb.,
- čtvrtletní písemné práce z matematiky,
- sešity a žákovské knížky,
- podkladová inspekční dokumentace,
- hospitační záznamy,
- dotazníky pro rodiče.

ZÁVĚRY

Posouzením sledované oblasti byla stanovena následující

- **pozitiva**

1. příznivá pracovní atmosféra ve třídách a dobrý vztah mezi učiteli a žáky,

2. péče o zájmovou činnost žáků v době mimo vyučování,
3. kvalita výroční zprávy.

- **negativa**

1. nedodržení platných právních předpisů o používání kulatého razítka a v délce přestávky po 4. vyučovací hodině,
2. nízká úroveň grafického projevu žáků,
3. malá kontrolní činnost ve vztahu k pracovníkům i žákům.

Základní škola Úpice, Palackého 793 je schopna plnit učební program Základní škola v plném rozsahu. Výchovně vzdělávací proces probíhá podle schválených učebních plánů a osnov.

S přihlédnutím k hodnocení jednotlivých oblastí je činnost školy velmi dobrá.

V průběhu inspekce nebylo zjištěno neefektivní hospodaření s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu.

Datum vyhotovení inspekční zprávy

V Trutnově dne 20. března 2000

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Boháč

Boháč v. r.

-

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. března 2000

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Zdeněk Nyklíček

Nyklíček v. r.

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	20. dubna 2000	095 127/00-2004
Zřizovatel	20. dubna 2000	095 128/00-2004

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány